

MÜSAADE ETMEK (BUYURMAK)

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

müsaade etmek (buyurmak) Deyim 1 izin vermek;

ATASÖZLERİ VE DEYİMLER SÖZLÜĞÜ

(أذن) 102

izin vermek

1. birini bir şey yapmada serbest bırakmak:

"Yenisi dikilinceye kadar sivil elbise ile dolaşmasına izin verdi." - Erhan Bener

3. birine bir iş yapması için müsaade etmek:

"Ceberut hanım, hiçbir şeye izin vermiyordu ki!" - Attilâ İlhan

GÜNCEL TÜRKÇE SÖZLÜK

İLGİLİ DEYİM:

izin almak Deyim bir şey yapmak için onay sağlamak. (أذن) 102

“**müsaade etmek**” deyiminin geçtiği bazı ayetler aşağıya çıkarılmıştır:

قَالَ فِرْعَوْنُ أَمَنْتُمْ بِهِ قَبْلَ أَنْ أَدْنَى لَكُمْ إِنَّ هَذَا لَمَكْرٌ مَكْرُتُمْ فِي الْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا مِنْهَا أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

Firavun şöyle dedi: "Ben size **müsaade etmeden** ona iman mı ettiniz? Bu, halkını **dışarı atmak** amacıyla şehirde kurmuş olduğunuz bir tuzaktır. Yakında bileceksiniz. 7/ARAF-123

عَفَا اللَّهُ عَنكَ لِمَ أَذْنَتْ لَهُمْ حَتَّى يَتَّبِعَنَ لَكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَتَعْلَمَ الْكَافِرِينَ

Allah seni affetti. Fakat doğru söyleyenler sana iyice belli olup, sen yalancılara bilinceye kadar onlara niçin **müsaade ettin?** 9/TEVBE-43

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَنْفَيْتَنِي آلَا فِي الْفِتْنَةِ سَقَطُوا وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ

Onlardan bir de "Bana **müsaade et, başımı belava sokma.**" diyenler var. İyi bilin ki onlar zaten **başı belada olanlardır**. Cehennem de kâfirleri kuşatacaktır. 9/TEVBE-49

وَجَاءَ الْمُعَذِّرُونَ مِنَ الْأَعْرَابِ لِيُؤْذَنَ لَهُمْ وَقَعَدَ الَّذِينَ كَذَبُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ سَيُصِيبُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

Bedevilerden, (mazeretleri olduğunu) iddia edenler, kendilerine **müsaade edilsin** diye geldiler. Allah ve resulüne **yalan kıvıranlar** da oturup kaldılar. Onlardan kâfir olanlara elem verici bir azap erişecektir. 9/TEVBE-90

قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ اللَّهُ اذْنٌ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ تَفْتَرُونَ

De ki: "Allah'ın size rızık olarak verdiklerinin kimisini helal kimisini haram kılmanız hakkında ne diyorsunuz?" De ki "Allah mı size **müsaade etti** yoksa siz Allah'a **iftira** mı **atıyorsunuz?**"

10/YUNUS-59

فَلَمَّا اسْتَنْبَسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا قَالَ كَبِيرُهُمْ أَلَمْ تَعْلَمُوا أَنَّ أَبَاكُمْ قَدْ أَخَذَ عَلَيْكُمْ مَوثِقًا مِنَ اللَّهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ قُلْ أَبْرَحَ الْأَرْضَ حَتَّى يَأْذَنَ لِي أَبِي أَوْ يَحْكُمَ اللَّهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

Ondan **veise bürününce** (meseleyi) gizli görüşmek üzere ayrılıp (bir kenara) çekildiler. Büyükleri dedi ki "Babanızın sizden Allah adına **söz aldığımı**, daha önce de Yusuf hakkında **işlediğiniz kusuru** bilmiyor musunuz? Babam bana **müsaade edinceye** veya Allah hakkımda **hüküm verinceye** kadar bu yerden asla ayrılmayacağım. O **hüküm verenlerin** en hayırlısıdır." 12/YUSUF-80

قَالَ أَمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ أَدْنَى لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمْ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَا قِطْعَنَ أَيْدِيكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَا صَلْبَيْتُكُمْ فِي جُدُوعِ النَّخْلِ وَتَعْلَمُونَ

(Firavun) dedi ki: "Ben size **müsaade etmeden** ona iman mı ettiniz? Muhakkak o size büyüü öğretti büyüğünüzdür. Öyleyse ben de sizin ellerinizi ve bacaklarınızı çaprazlama kesecek ve sizi hurma

dallarına asacağım. Siz de hangimizin azabının daha şiddetli ve daha kalıcı olduğunu bileceksiniz!"

20/TAHA-71

يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا

O gün, Rahman'ın **müsaade ettiği** ve sözünden **razı olduğundan** başkasının şefaati **fayda vermez**.

20/TAHA-109

فِي بُيُوتِ الَّذِينَ اللَّهُ أَنْ تُرْفَعَ وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ

(Bu nur,) Allah'ın, onların yüceltilmesine ve isminin zikredilmesine **müsaade ettiği** evlerdedir; onların içinde sabah akşam onu tespih ederler. **24/NUR-36**

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ عَلَى أَمْرٍ جَامِعٍ لَمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ فَإِذَا اسْتَأْذِنُوكَ لِيَعُضَ شَأْنِهِمْ فَأَذْنُ لِمَنْ شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرُ لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ

Mü'minler o kimselerdir ki Allah'a ve elçisine iman edenler, onunla birlikte toplu(mu ilgilendiren) bir iş üzerinde iken ondan **izin alıncaya** kadar **çekip gitmeyenlerdir**. Gerçekten, senden **izin alanlar**, işte onlar Allah'a ve elçisine iman edenlerdir. Böylelikle, senden kendi bazı işleri için izin istedikleri zaman, dilediğine **müsaade et** ve onlar için Allah'tan bağışlanma dile. Şüphesiz Allah bağışlayandır, esirgeyendir. **24/NUR-62**

قَالَ أَمَنْتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأَقْطَعَنَّ أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ مِنْ خِلَافٍ وَلَأَصْلَبَنَكُمْ أَجْمَعِينَ

(Firavun) dedi ki: "Ben size **müsaade etmeden** ona iman mı ettiniz? O size büyüyü öğreten büyüğünüzdür. Yakında muhakkak bileceksiniz. Sizin ellerinizi ve bacaklarınızı çaprazlama kesecek sonra hepinizi asacağım." **26/ŞUARA-49**

وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّىٰ إِذَا فُزِعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

O'nun katında kendisine **müsaade ettiğinin** dışında kimsenin şefaati **fayda vermez**. Sonunda kalplerinden korku giderilince "Rabbiniz ne söyledi?" derler. "Hakkı..." derler. O yücedir, büyüktür.

34/SEBE-23

أَمْ لَهُمْ شُرَكَوَاتُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَفُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

Yoksa onların, Allah'ın dinde **müsaade etmediklerini** meşru kılan ortakları mı var? Eğer fasıl kelimesi (ayırım günü) olmasaydı aralarındaki (konu) hemen **karara bağlanırdı**. Zalimlere kesin can yakıcı bir azap vardır. **42/ŞÛRA-21**

وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَدِرُونَ

Mehmet Çakır Meali

Özür dilemelerine bile **müsaade edilmez**. **77/MÜRSELAT-36**

يَوْمَ يَفُومُ الرُّوحُ وَالْمَلَائِكَةُ صَفًّا لَا يَتَكَلَّمُونَ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَقَالَ صَوَابًا

Ruh ve meleklerin saflar halinde duracakları gün, Rahman'ın kendilerine **müsaade ettiğinin** dışında olanlar konuşmazlar. (Konuşacak olan da) doğruyu söyleyecektir. **78/NEBE-38**